

1
2
3
4

Gezamenlijk briefadvies

Implementatie batterijenverordening (UPV)

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Datum van goedkeuring	23/01/2025
Datum goedkeuring SERV	27/01/2025
Volgnummer	25 401
Coördinator + e-mailadres	Ine Baetens, ine.baetens@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Annick Lamote, alamote@serv.be,

5

Bezoekersadres Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Jo Brouns
Vlaams minister van Omgeving en
Landbouw
Seven- 7^e verdieping
Koning Albert II- laan 7
1210 Sint-Joost-Ten-Node

6

7

Uw bericht van

23 december 2024

Datum

27 januari 2025

Uw kenmerk

24-888

Contact e-mail

Jan.verheeke@minaraad.be

Ons kenmerk

Contact telefoon

02.5580136

8

9 Mijnheer de minister,

10

11 Op 23 december 2024 ontvingen de Minaraad en de SERV uw adviesvraag over het dossier 'besluit van
12 de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende
13 algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007,
14 het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het
15 decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de
16 Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het
17 duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen'.

18

19 Deze wijzigingen kaderen in de implementatie van de Europese 'Verordening inzake batterijen en
20 afgedankte batterijen'¹. De verordening wijzigt de 'Richtlijn betreffende het afvalstoffenbeheer'², de
21 'Verordening betreffende markttoezicht en conformiteit van producten'³ en de 'Richtlijn inzake
22 batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's' van 2006⁴.

23

24 De verordening is rechtstreeks van toepassing, maar vraagt wel een aanpassing van de Vlaamse
25 wetgeving daar waar deze niet conform is met de verordening. Daarnaast hebben de lidstaten een
26 aantal verplichtingen die het Vlaams Gewest onder andere vertaalt in deze wijzigingen.

27

28 1. Situering

29

30 Op 12 juli 2023 keurden het Europees Parlement en de Raad van Europa de Verordening inzake
31 batterijen en afgedankte batterijen goed. Deze verordening wijzigt de Richtlijn betreffende
32 afvalstoffenbeheer⁵ en de Verordening betreffende markttoezicht en de naleving van de wetgeving
33 inzake producten⁶. De Richtlijn inzake de verwijdering van gebruikte batterijen⁷ wordt met ingang van
34 30 juni 2027 ingetrokken.

¹ Verordening (EU) 2023/1542 van 12 juli 2023

² Richtlijn 2008/98/EG

³ Verordening (EU) 2019/1020

⁴ Richtlijn 2006/66/EG

⁵ Richtlijn 2008/98/EG

⁶ Verordening (EU) 2019/1020

⁷ Richtlijn 2006/66/EG

35 Het is de bedoeling van deze verordening dat batterijen in de toekomst een lage CO₂-voetafdruk
36 hebben, zo min mogelijk schadelijke stoffen gebruiken, minder grondstoffen nodig hebben uit landen
37 buiten de Europese Unie (EU) en in hoge mate binnen de EU worden ingezameld, hergebruikt en
38 gerecycled.

39
40 De verordening bevat regels voor de hele levenscyclus van batterijen. Deze omvatten:

- 41 – afvalinzamelingsdoelstellingen voor producenten van draagbare batterijen — 63 % tegen het
42 einde van 2027 en 73 % tegen het einde van 2030;
- 43 – afvalinzamelingsdoelstellingen voor batterijen voor lichte vervoermiddelen — 51 % tegen het
44 einde van 2028 en 61 % tegen het einde van 2031;
- 45 – doelstellingen voor lithiumterugwinning uit afgedankte batterijen — 50 % tegen het einde van
46 2027 en 80 % tegen het einde van 2031 — die gewijzigd kunnen worden om rekening te houden
47 met markt- en technologische ontwikkelingen en de beschikbaarheid van lithium;
- 48 – doelstellingen voor de terugwinning van kobalt, koper, lood en nikkel — 90 % tegen het einde van
49 2027 en 95 % tegen het einde van 2031;
- 50 – minimumniveaus voor gerecycleerde inhoud voor industriële batterijen, start-, verlichtings- en
51 ontstekingsbatterijen en EV-batterijen — 16 % voor kobalt, 85 % voor lood, 6 % voor lithium en
52 6 % voor nikkel vanaf 18 augustus 2031;
- 53 – recyclingrendementsdoelstellingen — 80 % voor nikkel-cadmium-batterijen, 75 % voor lood-zuur-
54 batterijen, 65 % voor lithium-batterijen en 50 % voor andere afgedankte batterijen, tegen het
55 einde van 2025; voor lood-zuur-batterijen en lithium-batterijen zijn aanvullende hogere
56 doelstellingen vastgesteld vanaf het einde van 2030;
- 57 – een vereiste dat draagbare batterijen die in apparaten zijn ingebouwd tegen 2027 verwijderbaar
58 en vervangbaar moeten zijn door de eindgebruiker;
- 59 – een vereiste dat batterijen voor lichte vervoermiddelen door een onafhankelijke vakman
60 vervangen moeten kunnen worden.

61

62 Voor wat veiligheid, duurzaamheid en etikettering aangaat, het volgende:

- 63 – Bedrijven moeten sociale en milieurisico's identificeren, voorkomen en aanpakken die verband
64 houden met de inkoop, verwerking en handel in grondstoffen zoals lithium, kobalt, nikkel en
65 natuurlijk grafiet in hun batterijen.
- 66 – De verordening omvat prestatie-, duurzaamheids- en veiligheidscriteria, waaronder beperkingen
67 voor gevaarlijke stoffen zoals kwik, cadmium en lood, en verplichte informatie over
68 de koolstofvoetafdruk van batterijen.
- 69 – Informatie en etikettering over zaken als batterijcomponenten en gerecycleerde inhoud zullen
70 verplicht worden gesteld in de vorm van een QR-code en, voor batterijen voor lichte
71 vervoermiddelen, industriële en EV-batterijen, een "batterijpaspoort". De etiketteringsvereisten
72 gelden vanaf 2026 en de QR-code vanaf 2027.

73

74 De Minaraad en de SERV verwelkomen het besluit, dat zorgt voor éénduidige wetgeving. Ze
75 formuleren wel een aantal aanbevelingen met concrete suggesties .

76

77 2. Aanbevelingen

78

79 a) Recyclingsrendementen

80

81 Het met wijzigingsartikel 13 in VLAREMA ingevoerde artikel 5.2.7.2., §1, legt minimaal te behalen
82 recyclingsrendementen tegen 31 december 2025 op van 65% voor loodzuurbatterijen en -accu's en

83 75% voor nikkel-cadmiumbatterijen en -accu's. Dit zijn lagere percentages dan de doelstellingen die in
84 bijlage XII staan van de verordening, met name 75% voor lood-zuurbatterijen en 80% voor nikkel-
85 cadmiumbatterijen. Het Verslag aan de Vlaamse Regering verwijst naar de overgangsbepaling 95b van
86 de verordening, waarbij wordt vastgehouden aan de recyclingsrendementen van de Europese Richtlijn
87 van 2006, die geldig blijven tot 31 december 2025. Dit betekent dat er na eind 2025 plotseling een
88 grote inhaalbeweging nodig zal zijn om de doelstellingen te halen van 2030. Tegen eind 2026 moet
89 meteen 5% tot 10% extra opgehaald worden. De raden zijn van mening dat er nu al moet worden
90 nagedacht over hoe de doelstellingen kunnen worden gehaald, met o.a. aandacht voor de mogelijke
91 'corrigerende maatregelen'⁸.

92
93 Artikel 94 van de verordening voorziet een evaluatie in 2031. De raden vragen aan OVAM om
94 proactief de Europese Commissie te informeren over de naleving van de doelstellingen inzake
95 hergebruiks- en recyclagerendementen. Het zou een meerwaarde zijn om de koploperpositie van het
96 Vlaams Gewest kenbaar te maken en om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in andere
97 lidstaten om beter afzetmarkten te kunnen bepalen. Daarnaast is het belangrijk om lessen te trekken
98 uit ontwikkelingen in de Europese lidstaten om de batterijen-industrie vorm te geven, gelet op het
99 strategisch belang en strategische autonomie.

100
101 b) Nadere regels voor het voorkomen van brand

102
103 Met artikel 13 van het ontwerpbesluit wordt in VLAREMA, , ook een bepaling ingebouwd die toelaat
104 dat de minister nadere regels kan bepalen voor het voorkomen en bestrijden van verhitte en brand,
105 bij de opslag en verwerking van afgedankte batterijen (nieuw artikel 5.2.7.1., vierde lid).

106
107 De raden vinden het positief dat we onze afvalverwerkers tegen branden willen beschermen. De
108 bijdrage aan brandpreventie kan nog versterkt worden met volgende twee aanvullingen:

- 109 1) Een toevoeging van een zevende punt aan het nieuwe artikel 3.4.5.8. van VLAREMA
110 (initiatieven kwalitatieve en kwantitatieve preventie) bv. *"7° bijdragen aan de preventie van
111 batterijbranden door te participeren in initiatieven voor de veilige inzameling en verwerking
112 van batterijen."*
113 2) Een toevoeging, aan het communicatieplan van het nieuwe artikel 3.4.5.9. §3 van VLAREMA,
114 van een element met betrekking tot het informeren van eindgebruikers van batterijen over de
115 positieve bijdrage die ze kunnen leveren aan de preventie van batterijbranden.

116
117 Aangezien de federale overheid bevoegdheden heeft inzake de coördinatie en ondersteuning van de
118 brandweerdiensten, is samenwerking nodig met de federale overheidsdiensten over de opslag van
119 gevaarlijke goederen. De raden verzoeken de Vlaamse Regering de bevoegdheidsverdeling uit te
120 klaren en na te gaan welke maatregelen er kunnen getroffen worden om de branden tegen te gaan.

121
122 c) Rapportering en administratieve vereenvoudiging

123
124 De verordening legt een jaarlijkse rapportering op. Het ontwerpbesluit beschrijft uitvoerig de
125 vereisten en de voorwaarden van de rapportering. Het is voor Minaraad en SERV echter onduidelijk
126 wat OVAM met deze data gaat doen en welke informatie zij zal gebruiken voor maatschappelijke
127 doeleinden.

128

⁸ Zoals vermeld in het BVR artikel 3.4.5.13. §1. 3° b), p. 17

129 De raden vragen bij de implementatie aandacht voor administratieve vereenvoudiging. De raden
130 vragen zich af of de administratieve verplichtingen gestroomlijnd kunnen worden op basis van de
131 evaluatie van eerder opgerichte Product Verantwoordelijke Organisaties (PVOs) (zoals FostPlus).
132 Daarnaast vragen de raden om bij de oprichting van de Product Verantwoordelijke Organisatie
133 voldoende transparantie in te bouwen en zorgen voor een brede participatie van maatschappelijke
134 actoren. De raden bevelen aan te onderzoeken welke de mogelijkheden en voordelen zijn van
135 representatie uit de waardeketen in het bestuur van de PVO.

136
137 De raden vragen om de rapportering te stroomlijnen volgens de verplichtingen in de verordening en
138 om bijkomende rapportering te laten verlopen via onderling overleg tussen beheersorganismen,
139 overheid en de betrokken actoren in de waardeketen, dit met bijzonder aandacht voor de
140 verplichtingen opgenomen in volgende artikelen.

- 141
- 142 – In artikel 3.4.5.2. §2 en §3, wordt verwezen naar de toetsing aan ‘andere toepasselijke
143 milieuwetgeving’ bij de aanvragen tot registratie of goedkeuring, hetgeen ertoe kan leiden dat
144 bijkomende info of data door bedrijven en beheersorganismen zal moeten worden overgemaakt.
145 Dat kan de goedkeuringsperiode van 12 weken in het gedrang brengen.
 - 146 – In artikel 3.4.5.3 §2, over de voorwaarden waaraan een organisatie voor uitgebreide
147 producentenverantwoordelijkheid moet voldoen, kunnen heel wat bedrijven/producenten met
148 grotere batterijen maar deels beroep doen op beheersorganismen. De raden vragen om de tekst
149 aan te passen om de bedrijven toe te laten de (nieuwe lijst) met informatie met zo weinig
150 mogelijk administratieve last te verzamelen binnen een redelijke termijn door in te zetten om
151 standaardisatie. Dit kan bij voorbeeld door te werken met een template.
 - 152 – Wat betreft artikel 3.4.5.5 §1, het weigeren van de registratie, vragen de raden meer
153 duidelijkheid over de procedure, de timing en de manier waarop men omgaat met problemen
154 zoals solvabiliteit en ernstige inbreuken op het milieurecht bij aanvragers.
 - 155 – In artikel 3.4.5.10 §6 5°, betreffende de rapportering door afvalverwerkers, vragen de raden om
156 dubbele rapportering te vermijden en rechtstreeks gebruik te maken van de in de verordening⁹
157 vereiste rapporten en bijkomende rapportering door de producent of beheersorgaan te
158 vermijden.
 - 159 – Een aantal artikelen veroorzaken een bijkomende administratieve last voor KMOs, die de werking
160 negatief kunnen beïnvloeden. Het gaat met name om artikel 3.4.5.13 §1 4°, informatie over de
161 ingezamelde afgedankte batterijen en artikel 3.4.5.10 §6, het bijhouden van een
162 afvalstoffenregister.
 - 163 – Artikel 3.4.5.13 §4, stelt dat indien de maatregelen van individuele producenten of organisaties
164 voor producentenverantwoordelijkheid nemen niet zouden volstaan om de doelstellingen te
165 halen, zij aan OVAM een ontwerpplan met corrigerende maatregelen moeten voorleggen. De
166 raden vragen om voldoende ondersteuning te bieden om efficiënte maatregelen te kunnen
167 uitwerken.
 - 168 – Artikel 3.4.5.16. §6, bepaalt dat de OVAM voor bepaalde batterijen met loodsamenstelling kan
169 beslissen dat er geen garantie moet worden gesteld. De raden vragen om te onderzoeken of er
170 geen bijstelling nodig is in de artikelen 3.4.5.3. §2 2de alinea 2°, en artikel 3.4.5.4, ten einde de
171 coherentie te bewaren met deze uitzondering.
- 172
173
174

⁹ Artikel 75 §5, p 71

175 4. Internationale druk op de Europese en Vlaamse markt

176
177 Gezien de recente geopolitieke verschuivingen, met name de beperking van Chinese producten op
178 de Amerikaanse markt en de verschuiving weg van hernieuwbare energie in de Verenigde Staten, zal
179 China naar verwachting de Europese markt in het vizier nemen om export op te drijven. Daardoor zal
180 de Europese markt sterk onder druk gezet worden. De raden vragen om prioritair maatregelen te
181 nemen om de eigen markt te beschermen tegen deze influx van goedkope producten, inclusief
182 (materialen voor en met) batterijen.